

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/83/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010532
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mandžák
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6122010532.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mandžáka a sudcov JUDr. Mária Šuleja a Mgr. Ivany Datlovej, na verejnom zasadnutí dňa 11. januára 2023, v trestnej veci obžalovaného I. B. pre pokračovací prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 písm. c) Tr. zák., o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 7. októbra 2022, sp. zn. 4T/29/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu v celom výroku o treste.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného I. B., nar. XX.XX.XXXX v Q., trvalým pobytom Q. XXX/XX, L.,

o d s u d z u j e

podľa § 360 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam na trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Vo zvyšných častiach zostáva napadnutý rozsudok okresného súdu nedotknutý.

o d ō v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný I. B. uznaný za vinného z pokračovacieho prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 písm. c) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

- dňa 16. 04. 2022 v čase o 15.14 h potom ako mu jeho bývalá družka R. L., nar. XX. XX. XXXX viackrát po sebe nezdvihla mobilný telefón, jej z miesta svojho bydliska L., Q. XX z telefónneho čísla XXXX XXX XXX napísal SMS správy s textom, v ktorých jej vulgárne nadával, tiež či ju má rozkopať a opäť vulgárne nadávky na jej adresu s tým, že sa má tešiť ako ju rozkope, keď ju stretne,

- dňa 18. 04. 2022 v čase o 21.14 h z miesta svojho bydliska L., Q. XX, napísal svojej bývalej družke R. L., nar. XX. XX. XXXX z telefónneho čísla XXXX XXX XXX viaceré SMS správy, v ktorých jej vulgárne nadával s tým, že sa má tešiť čo s ňou urobí, keď sa stretnú, a že má „v piči celý zákaz“, priblíženia sa k poškodenej,

- dňa 21.04.2022 v čase o 09.11 h z miesta svojho bydliska L., Q. XX, napísal svojej bývalej družke R. L., nar. XX. XX. XXXX cez sociálnu sieť I. z účtu lalaluXXXX správy, v ktorých poškodenej vulgárne nadával a tiež správy v znení „najebeš mňa“, „rozjebem ťa, keď ťa stretnem rozjebem ti tvár“.

Za to bol odsúdený podľa § 360 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 54 ods. 1 Tr. zák. na trest povinnej práce vo výmere 300 (tristo) hodín.

Podľa § 55 ods. 1 Tr. zák. bol obžalovaný povinný vykonať trest povinnej práce najneskôr do jedného roka od nariadenia výkonu tohto trestu.

Podľa § 55 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 51 ods. 3, 4 Tr. zák. sa uložili obžalovanému počas doby vykonania tohto trestu obmedzenia a povinnosti, spočívajúce v:

- zákaze požívania iných návykových látok,
- príkaze nepriblížiť sa k poškodenej R. L., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. č. 8, Q. Q., na vzdialenosť menšiu ako päť metrov, a to s výnimkou priblíženia sa v prípadoch stretávania sa s maloletými deťmi U. B., nar. XX. XX. XXXX a A. B., nar. XX. XX. XXXX,
- príkaze strpieť kontrolu požívania iných návykových látok probačným a mediačným úradníkom alebo inou osobou ním na to poverenou, alebo oprávnenou.

Proti tomuto rozsudku vo výroku o treste podal prokurátor odvolanie v neprospech obžalovaného, ktoré odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 10. novembra 2022. Uviedol, že obžalovaný bol v minulosti trikrát súdom trestaný, naposledy rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z 31.05.2022, sp. zn. 1T/16/2022 pre § 289 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený súhrnný podmienkový trest na 2 roky so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky s probačným dohľadom a zákaz činnosti riadiť motorové vozidlá na 18 mesiacov a ochranné liečenie protitoxikomanické ambulantnou formou. Ďalej bol potrestaný už zrušeným rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z 01.04.2022, sp. zn. 5T/60/2021, kde bol obžalovaný uznaný vinným z trestného činu nebezpečného vyhrážania podľa ust. § 360 ods. 2 Tr. zák. za skutok zo dňa 12.04.2021 a bol odsúdený na podmienkový trest odňatia slobody na 20 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 2 rokov s probačným dohľadom. Z uvedeného je zrejmé, že obžalovaný sa skutkov uvedených v predmetnej trestnej veci dopustil v skúšobnej dobe zrušeného rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 01.04.2022, sp. zn. 5T/60/2021.

Poukázal na to, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica 5T/60/2021-237 bol obžalovaný odsúdený za prečin nebezpečného vyhrážania, ktorého sa mal dopustiť opäť voči poškodenej R. L. rovnakým spôsobom páchania trestného činu a to vyhrázaním a fyzickým útočením. Okresným súdom bol obžalovanému za uvedený skutok uložený podmienkový trest odňatia slobody. Napriek tejto skutočnosti sa obžalovaný opätovne dopustil páchania trestnej činnosti a to prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa ust. § 289 ods. 1 Tr. zák., za čo bol Okresným súdom Banská Bystrica odsúdený rozsudkom pod sp. zn. 1T/16/2022 na súhrnný podmienkový trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov so stanovením skúšobnej doby 2 rokov. Z uvedeného je zrejmé, že obžalovaný sa dopustil páchania trestnej činnosti počas plynutia skúšobnej doby podmienkového odsúdenia a dopustil sa páchania trestnej činnosti, za ktorú už bol v minulosti súdom trestaný. K časti odôvodnenia rozsudku Okresného súdu, ktorá sa odvoláva na skutočnosť, že páchanie trestnej činnosti obžalovaným bolo z časti podnietené aj konaním poškodenej prokurátor uviedol, že nie je možné prenášať zodpovednosť z páchania trestnej činnosti z obžalovaného na poškodenú. Akékoľvek konanie poškodenej v medziach zákona nemôže podnecovať trestné konanie obžalovaného. V kontexte uvedeného je zrejmé, že uloženie trestu povinnej práce obžalovanému za skutok, pre ktorý už bol raz v minulosti odsúdený na podmienkový trest odňatia slobody, je možné považovať za nedostatočné.

Vzhľadom na uvedené žiadal, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu v časti týkajúcej sa trestu zrušil a sám vo veci rozhodol, alebo aby vrátil vec na ďalšie konanie okresnému súdu.

K odvolaniu prokurátora sa podaním doručeným okresnému súdu dňa 29. novembra 2022 vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu. Nespochybnil, že spáchal skutok, ktorý mu je kladený za vinu, uložený trest považuje za primeraný tak z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie, ako aj z postoja poškodenej a obžalovaného prezentovaného počas celého trestného konania. Nie je zrejmé, prečo by uložený trest mal byť neprimeraný. Ku skutku sa priznal a oľutoval ho už v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní, plne spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní, pričom

uloženie alternatívneho trestu považuje za primerané povahe trestnému činu, závažnosti ako aj jeho následkom. Samotnú otázku závažnosti skutku v danom prípade nemožno generalizovať, a to vzhľadom na skutočnosť, že nedošlo k žiadnej ujme na strane poškodenej, medzi poškodenou a ním viackrát dochádzalo k partnerským hádkam, pričom pri spáchaní skutku prepadol emocionálnemu konaniu vo vzťahu k maloletým deťom a nerozmýšľal racionálne. Pri ukladaní trestu teda súd správne prihliadol na osobu obvineného, povahu spáchaného skutku a skutočnosť, že konaním obvineného nebola spôsobená žiadna škoda ani ujma na zdraví osôb. Samotná poškodená k jeho osobe obžalovaného komunikovala obdobným spôsobom, teda má za to, že charakter sms správ je potrebné vykladať v širšom kontexte, čo rovnako ovplyvňuje vnímanie závažnosti konania obžalovaného. Nie je pravdou, že by mal byť skutok spáchaný rovnako, ako v konaní 5T/60/2021 ako tvrdí prokurátor, keď obžalovaný na poškodenú fyzicky neútočil, a jeho konanie malo výlučne písomnú podobu. Úvahy prokurátora ohľadom neprimeranosti trestu považuje preto za nesprávne a odvolanie prokurátora za nadbytočné a formalistické, keď smeruje len proti samotnej výmere trestu bez toho, aby tento zohľadňoval konkrétne okolnosti daného prípadu a najmä celkový vzťah obžalovaného a poškodenej. Poukázal na skutočnosť, že sama poškodená sa vyjadrila v tom smere, že nechce, aby išiel do výkonu trestu, pričom sa s ním po vzájomnej komunikácii dobrovoľne stretla v jeho dome a obžalovaný voči nej nemal žiadne vyhrážky, čo preukazuje, že jej obava voči jeho konaniu vyplývajúceho z sms správ nebola tak intenzívna, čo súd taktiež zohľadnil pri ukladaní trestu. Trest povinnej práce bol obžalovanému uložený práve z dôvodu, aby tak naplnil funkcie trestu a zároveň individuálne zohľadnil špecifický vzťah obžalovaného a poškodenej a možnosti jeho nápravy. Má za to, že uloženie alternatívneho trestu v porovnaní s trestom odňatia slobody nepochybne v danom prípade povedie obžalovaného k jeho náprave efektívnejšie, a to s omnoho nižšími nákladmi. Trest povinnej práce bol pritom uložený v najvyššej možnej výmere. Sama poškodená v súčasnosti s obžalovaným komunikuje, ich vzťah sa zlepšil, pričom uloženie trestu odňatia slobody by mohlo viesť k rozvratu tohto vzťahu, nemožnosti plniť vyživovaciu povinnosť, ako aj k nemožnosti výkonu rodičovských práv obžalovaného, keď poškodená uviedla, že maloletá dcéra má obžalovaného veľmi rada a pociťovala by veľkú stratu, keby s otcom dlhšiu dobu nebola. Vzhľadom na uvedené má za to, že napadnuté rozhodnutie nemá žiadne vady, ktoré by spôsobovali jeho nezákonnosť, súd pri rozhodnutí správne zohľadnil všetky poľahčujúce aj priťažujúce okolnosti, pričom vzhľadom na nízku závažnosť trestného činu, postoj poškodenej a okolnosti prípadu bolo jeho rozhodnutie plne odôvodnené.

V zmysle uvedených skutočností má za to, že trest uložený obžalovanému je zákonný, spravodlivý a primeraný a navrhuje aby krajský súd v zmysle § 319 Tr. poriadku odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Na verejnom zasadnutí, ktoré bolo vykonané v neprítomnosti poškodenej, prokurátor krajskej prokuratúry navrhol rozhodnúť v súlade s písomným odvolaním. Zdôraznil, že obžalovaný sa dopustil identického skutku voči totožnej poškodenej osobe v skúšobnej dobe, a preto navrhol zrušiť výrok súdu prvého stupňa čo do trestu a uložiť obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody.

Naproti tomu obhajca obžalovaného navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť. Poukázal na to, že obžalovaný v súčasnosti vedie riadny život. Z vlastnej iniciatívy sa podrobil ústavnej protitoxikomanickej liečbe, ktorá bola vo februári 2022 ukončená, pričom odvtedy je naďalej v ambulantnej liečbe. Zároveň je zamestnaný v L. dome v Q., je teda preukázané, že v súčasnosti vedie riadny život. Svoj čin oľutoval, priznal sa k nemu. Zdôraznil, že jeho maloleté deti sú na neho citovo naviazané.

Obžalovaný žiadal, aby súd ponechal rozhodnutie tak, ako bolo učené súdom prvého stupňa. Chce pomáhať poškodenej pri výchove ich spoločných detí. Poukázal na to, že v poslednom období spolu strávili víkend ako celá rodina spoločne a bolo to pre nich prínosom.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zistil, že odvolanie podal okresný prokurátor ako oprávnená osoba v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne preskúmal v intenciách § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku vo výroku o treste, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytknuté, by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., čo však zistené nebolo.

Výrok o vine obžalovaného, ktorým bol uznaný za vinného z pokračovacieho prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 písm. c) Tr. zák., na tom skutkovom základe ako je vyššie uvedený, už nadobudol právoplatnosť, nakoľko obžalovaný vyhlásil na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je zo skutku vinný, následne okresný súd jeho vyhlásenie uznesením prijal a vyhlásil odsudzujúci rozsudok.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. krajský súd zistil, že trest povinnej práce, čo aj v najvyššej možnej výmere 300 hodín, uložený obžalovanému napadnutým rozsudkom je neprímerane mierny, pokiaľ ide o druh uloženého trestu. Krajský súd na rozdiel od okresného súdu je toho názoru, že účel trestu vyjadrený v § 34 ods. 1 Tr. zák. je možné v tomto prípade dosiahnuť už len najprísnejším trestom, teda uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody. Jedine uloženie tohto trestu splní funkciu ochrannú, represívnu, preventívnu a morálnu a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. ako i ďalších zákonných ustanovení upravujúcich zásady ukladania trestov. Obžalovaný mal možnosť preukázať, na základe skôr mu uloženého podmienenečného trestu, že je schopný sa polepšiť a viesť riadny život, toto dobrodenie zákona však nevyužil, nevážil si ho a v skúšobnej dobe sa opätovne dopustil tej istej trestnej činnosti a dokonca na totožnej poškodenej osobe. Na nápravu obžalovaného teda nepostačovala hrozba uloženého trestu odňatia slobody, ktorého výkon mu bol podmienenečne odložený. Je preto vylúčené, žeby na jeho nápravu postačoval trest povinnej práce, čo aj v najvyššej možnej výmere.

U obžalovaného bola správne zistená jedna poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák., t.j., že sa priznal k spáchaniu trestného činu a úprimne ho oľutoval, naproti tomu bola zistená jedna priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., t.j., že už bol za trestný čin odsúdený, teda ich pomer bol 1:1, preto nedošlo k zmene hraníc zákonom ustanovenej trestnej sadzby, teda obžalovanému bolo možné uložiť trest odňatia slobody na 6 mesiacov až 3 roky. Krajský súd, okrem pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, zároveň podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. prihliadol aj na mieru závažnosti poľahčujúcej a priťažujúcej okolnosti, ktoré pomerne významne vyznievali v prospech, ale aj v neprospech obžalovaného.

Pri určovaní výmery trestu krajský súd prihliadol i na to, že obžalovaný vyhlásil na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je zo skutku vinný. Prijaté vyhlásenie o vine je samostatným dôvodom na aplikáciu ust. o mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam. Takýto procesný postup zo strany obžalovaného možno považovať za významnú skutočnosť vyznievajúcu v jeho prospech a v každom prípade je na ňu potrebné prihliadnúť pri ukladaní druhu a výmery trestu. Ako vyplýva zo stanoviska trestnoprávneho kolégia NS SR č. 44/2017, samotné vyhlásenie viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. a jeho následné prijatie súdom samo o sebe síce nie je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr. zák., ale len za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. l) Tr. zák., avšak takýto postoj je potrebné vziať v úvahu, keďže neodvolateľne prijme všetky právne účinky uznania viny, dokonca bez toho, aby vopred vedel, aký druh trestu a v akej výmere mu bude následne súdom uložený, a preto možno aplikovať pri ukladaní trestu ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. vzťahujúce sa na konanie o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, t.j. môže mu byť uložený trest odňatia slobody znížený o 1/3-inu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, čo v danom prípade predstavovalo hranicu 4 (štyri) mesiace.

Berúc do úvahy predtým uvedené skutočnosti a okolnosti, krajský súd uložil obžalovanému druhovo prísnejší trest vo výmere pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Keďže obžalovaný nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, zaradil ho krajský súd na jeho výkon podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Vo zvyšných častiach (konkrétne vo výroku o vine) zostal napadnutý rozsudok okresného súdu nedotknutý, nakoľko výrok o vine nadobudol právoplatnosť, nebol predmetom odvolacieho konania a krajský súd ho nepreskúmaval.

Krajský súd s poukazom na vyššie uvedené dôvody vyhodnotil odvolanie okresného prokurátora ako dôvodné, preto podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom výroku o

trese a následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci sám rozsudkom, a to tak ako je uvedené v jeho výrokovej časti, a to pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.